

سرشناسه: ملک محمدی، محمدرضا، ۱۳۴۷
 عنوان: ادبیات فارسی ۱ (سال اول دبیرستان)
 مؤلف: محمدرضا ملک محمدی
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات بین‌المللی گاج، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری: ۲۵۶ ص. نوبت چاپ: هجدهم
 فروست: این کتاب از مجموعه کتاب‌های کتاب‌محوری گاج می‌باشد.
 بها: ۱۵۰۰۰۰ ریال شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۸-۳۳۱-۸
 یادداشت: فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
 موضوع: ۱. ادبیات فارسی -- راهنمای آموزشی (متوسطه).
 ۲. ادبیات فارسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه).
 رده‌بندی کنگره: PIR ۱۳۳۱/۱۳۹۳ رده‌بندی دیویی: ۰۷۶ فا ۸
 نشانه‌ی اثر: ۴۵ الف ۷۳ م شماره‌ی کتابخانه‌ی ملی: ۱۹۲۵۷۱۷

انتشارات بین‌المللی گاج
 دبیرستان
 تهران
 تلفن: ۰۲۱-۴۲۱۰۰۰۰
 وبسایت: www.gaj.ir

ناشر: انتشارات بین‌المللی گاج
 مدیر مسئول: مهندس ابوالفضل
 [واحد پژوهش و برنامه‌ریزی کتاب‌های کتاب‌محوری]
 عنوان کتاب: ادبیات فارسی ۱ (سال اول دبیرستان)
 مؤلف: محمدرضا ملک محمدی
 [صفحه‌آرا: کاظم شاکری]
 [حروف‌نگاران: سعیده قاسمی - زهرا دوستی]
 [طرح جلد و گرافیک: امیرحسین مهدی پور - هلیا حیدری تبار]
 [آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: گاج] + [لیتوگرافی: امیر]
 [چاپ‌خانه و صحافی: خجسته] + [ناظر چاپ: علی مزرعتی]
 [نوبت چاپ: هجدهم (سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳)] + [شمارگان: ۲۵۰۰ نسخه]
 [دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بین چهار راه ولیعصر (عج) و خیابان قسطنطنیه، شماره ۹۱۹]
 [تلفن: ۰۲۱-۶۴۲۰]
 [سرویس پیام کوتاه (SMS): ۱۰۰۰۴۲۵] + [صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۳۷۷]
 [بایگ‌گاه اینترنتی: www.gaj.ir]
 [قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان]

+++ دوست عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشر شده
 لطفاً پایه و رشته‌ی تحصیلی خود را به شماره‌ی ۱۰۰۰۴۲۵ SMS نمایید.

توجه: به موجب ماده‌ی ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱
 کلیه‌ی حقوق این کتاب برای انتشارات بین‌المللی گاج محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی
 حق استفاده از آن را ندارد و متصرفین به موجب این قانون تمت پیکرد قانونی قرار می‌گیرند.

مقدمه‌ی مؤلف

مجموعه‌ی پیش روی شما عزیزان، اولین کتاب ادبیات فارسی دوره‌ی متوسطه است. ما سعی کرده‌ایم این کتاب را به‌گونه‌ای بنویسیم که شما بزرگواران را با ادبیات، آشنایی و آشتی‌دهیم (البته اگر - تا به حال - با آن، ناآشنا و غریب بوده‌اید).

ویژگی‌ها و شیوه‌ی ارائه‌ی مطالب:

- ◀ تمسک نکات مربوط به تاریخ ادبیات و درآمد (= مقدمه) فصل‌ها را ذکر کرده‌ایم و تا جایی که امکان داشت، این نکات را به صورت نمودار در آورده‌ایم.
- ◀ نکات مهم هر درس از قبیل: معنی واژه‌ها، آرایه‌های ادبی، واژه‌هایی که اهمیت املائی دارند و درانتها معنی بیت‌ها عبارت‌ها را ذکر کرده‌ایم.
- ◀ به تمامی درآمی‌ها و ابیات کتاب پاسخ داده‌ایم.
- ◀ تست‌های کنکوری، سراسری، آزاد، آزمایشی، سنجش، آموزش و پرورش و المپیاد ادبی را در پایان هر درس آورده‌ایم و پاسخ‌ها را کلیتاً با آنها را نیز در پایان کتاب.
- ◀ چند نمونه سؤال هماهنگ کنکور کشوری به همراه راهنمای تصحیح آن‌ها را در پایان کتاب گنجانده‌ایم.
- ◀ در پایان کتاب، بخشی را به عنوان ضمیمه اختصاص داده‌ایم که شما را با «آرایه‌های ادبی»، «قالب‌های شعری» و «چند اصطلاح» آشنا می‌کند. در صورتی‌که شما ابتدا این ضمیمه را دقیقاً مطالعه بفرمایید و مطالب آن را به‌خوبی فرا بگیرید؛ سپس به خواندن کتاب بپردازید.
- ◀ بخش «اعلام» (= فهرست نام‌های کسان که در کتاب نام‌ها، تاریخ‌ها، مکان‌ها، احوال و...) را که در پایان کتاب درسی آمده است؛ در قسمت نکات مهم هر درس، ذکر نموده‌ایم.
- ◀ این مجموعه از سری کتاب‌های «کتاب‌محوری» است. بنابراین شما در اختیار داشتن این کتاب، دیگر نیازی به کتاب درسی نخواهید داشت. [چرا که متن کامل کتاب درسی قبلی از کتابت، عیناً آورده شده است.]
- ◀ شما در این کتاب، تقریباً هیچ بیت، عبارت یا واژه‌ای را نخواهید یافت که به‌کار نرفته باشد.

از همه‌ی این بزرگواران قدردانی می‌نمایم:

- مهندس ابوالفضل جوکار (مدیر محترم انتشارات بین‌المللی گاج)

- مهندس محمد جوکار (مدیر تألیف انتشارات)

- دانش‌آموزان کوشا و بامحبت دبیرستان نمونه فرهنگ شهید شریفی (منطقه‌ی ۱۶)

- عیسی علومی، هدایت ناصری، مقصود علومی، علی ناصری، مهدی حیدری، مهدی محمدنوری،

داریوش عباسی، محمود لعلی، ذبیح‌الله حسن‌زاده، جواد به‌آگیر، هوشنگ کیانی راد،

مریم‌السادات احمدی، ستایش ملک‌محمدی، نیایش ملک‌محمدی و هلیاسادات احمدی

از همکاری بی‌دریغ گروه حروف‌نگاری صمیمانه قدردانی می‌کنم و به همگی این عزیزان خسته نباشید می‌گویم.

از صمیم قلب، آرزومند تندرستی و بهروزی شما دانش‌پژوهان ارجمند هستم

محمدرضا ملک‌محمدی

فهرست

۹ منال
۱۰ درس اول: ستایش خدا و پیغمبر: عظاملک جوینی
۱۳ تویادوس: زینب: روا: مولوی
 فصل اول: نوات (۱)
۱۸ درس دوم: ادبیات حماسی: من: ستم و سهراب (۱)
۲۵ درس سوم: رزم و سهراب (۱)
۳۷ درس چهارم: ادبیات نمایی: عظیم
 فصل دوم: «ادبیات داستانی سنی»
۵۳ درس پنجم: سمک و قطران: فرامرزن حداد: راجانی
۶۲ درس ششم: داستان خیر و شر: زهراکیا
۷۲ درس هفتم: طوطی و بقال: مولوی
۷۸ شعر حفظی «آب زیند راه را»: مولوی
 فصل سوم: «ادبیات پایداری»
۸۳ درس هشتم: گل‌هایی که در نسیم آزادی می‌شکند: سیمین دانشور
۸۷ خط خورشید: قیصر امین پور
۹۰ شعر حفظی: «گفتم غم تو دارم»: حافظ
۹۳ درس نهم: دریادلان صف شکن: مرتضی آوینی
۹۸ پاسخ: محمدرضا عبدالملکیان
 فصل چهارم: «ادبیات جهان»
۱۰۲ درس دهم: مسافر: شیلر
۱۰۴ فردوسی: فرانسوا کوپه
۱۰۶ درس یازدهم: قطرات سه‌گانه: تریللو
۱۰۷ پروردگارا: تاگور

فصل پنجم: «انواع ادبی (۲)»

- درس دوازدهم: ادبیات غنایی: از کعبه گشاده گردد این در: لیلی و مجنون نظامی ۱۱۲
- درس سیزدهم: در امواج سند: مهدی حمیدی ۱۲۱
- درس چهاردهم: ادبیات تعلیمی - هنر و سخن: قابوس نامه، عنصرالمعالی ۱۲۹
- متاع جوانی: پروین اعتصامی ۱۳۲

فصل ششم: «فرهنگ و هنر»

- درس پانزدهم: فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی: غلامعلی حدّاد عادل ۱۳۹
- درس شانزدهم: مسجد جلوه گاه هنر اسلامی: عبدالحسین زرّین کوب ۱۴۳
- درس هفدهم: کلاس نقاشی: سهراب سپهری ۱۴۷
- شعر حفظی «هر جا که تویی تفرّج آن جاست»: سعدی ۱۵۱

فصل هفتم: «تاریخ ادبیات ایران جدید «مشروطه»

- درس هجدهم: مشروطه‌ی خالی: علی اکبر دهخدا ۱۵۶
- ناله‌ی مرغ اسیر: عارف قزوینی ۱۶۲
- درس نوزدهم: خورشید و قمریان: تحت نامه‌ی ابراهیم بیگ ۱۶۵
- مرغ گرفتار: ملک الشعری بهار ۱۶۸

فصل هشتم: «سفرنامه، حسب حال، و سببی»

- درس بیستم: سفر به بصره: ناصر خسرو ۱۷۴
- پرستو در قاف: علیرضا قزوه ۱۷۹
- درس بیست و یکم: زندگی من، هلن کلر ۱۸۴
- درس بیست و دوم: پیر مرد چشم ما بود: جلال آل احمد ۱۸۸
- شعر حفظی «تورا من چشم در راهم»: نیمایوشیج ۱۹۲

فصل نهم: «ادبیات فارسی برون مرزی»

- درس بیست و سوم: مسافرو... اقبال لاهوری ۱۹۶
- لاله‌ی آزاد: محمد ابراهیم صفا ۲۰۰
- درس بیست و چهارم: تاهست عالمی، تاهست آدمی: عبیدرجب ۲۰۴
- مناجات: شهید دکتر مصطفی چمران ۲۱۲

ضمیمه

- آموزش آرایه‌های ادبی ۲۱۵
- قالب‌های شعری ۲۲۳
- آشنایی با چند اصطلاح ۲۲۴
- سؤالات امتحان هماهنگ کشوری ۲۲۷
- پاسخ‌نامه‌ی کلیدی ۲۵۴